

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

27. De efficacia verborum formæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

ipso vii volunt, non omnibus prodest, ob id, *pro multis effundetur in remissionem peccatorum*, quoad efficaciam, qui tamen pro omnibus effusus est, quo ad sufficientiam.

De efficacia verborum forma.

CAPVT XXVII.

Sacramentum hoc non in vsu, seu materiae applicatione circa suscipientem, vt alia sacramenta, consistit, sed in efficacia verborum erga ipsam materiam, seu in ipsa consecratione ipsius materiae. Sunt enim illa verba, *Hoc est enim corpus meum*, ita efficacia, vt sint instrumenta transsubstantiandi substantiam panis in Christi verum corpus, ita vt, post prolationem, in illa hostia non sit panis vlla substantia, sed sola accidentia ipsius, scilicet, quantitas cum dolore, & sapore, odore primis qualitatibus, quae dicuntur species panis, sub quibus est verum corpus Christi praesens. Non quod accidentia sint in eo sustentata, non enim hoc ita est, quia accidentia illa miraculose per se sustentantur, sed quod sub illis latet corpus Christi, illic etiam miro modo continetur.

Idem etiam dicendum de verbis consecrationis vini, in quo non manet substantia, sed accidentia, sub quibus est sanguis verus Christi. At verò tam corpus, quam sanguis continentur in his speciebus, non quidem modo passibili: nam quavis istae speciebus calefiant, aut frigescant, vel scindantur, non ob id Christus ista talia patitur. Rursus continetur Christus, non per modum dimensionis: non enim extensus est, vt pars in parte sit, sed in qualibet specierum parte est totus: ob id, tantum sumit, qui partem hostie, quantum qui totam recipit: nec desinit esse in caelo, licet praesens sit in hostia: nec, licet sit in vna, ob id relinquit aliam, sed simul omnibus adest. Quae omnia fide tenenda sunt, quia superant humanum captum, sed credere magnum est meritum fidelium. Norandum tamen est, quod sub speciebus panis, non solum corpus Christi, sed eius sanguis, anima, & diuinitas, immò tota Trinitas; sed vnum quidem, pura corpus, virtute verborum, & consecrationis, alia verò ratione concomitantia; quia corpus cum anima, & sanguine modo est. Similiter sub vini speciebus continetur sanguis, corpus anima, diuinitas, omnia denique Christi; sed solus sanguis

virtute consecrationis, reliqua ratione concomitantis. Vnde, si solam consecrationem consideremus, corpus in vno, sanguis in altero continetur, in quo mors Christi representatur, in qua sanguis à corpore effusus est. Vnde fit, quòd si in triduo, in quo Christus est mortuus, aliquis consecrasset, vel consecrare intendisset, tunc sub speciebus panis, corpus ab ipso anima contentum fuisset, & sanguis absque corpore; vtrumque tamen diuinitati coniunctum: non enim à diuinitate dimissum est, quod assumptum est.

De ministro, & suscipiente.

CAPVT XXVIII.

In isto sacramento duo considerari possunt. Vnum est, consecratio: alterum est usus, & collatio ipsius sacramenti. Vnde duo sunt ministri, alter est consecrationis, alter collationis. Minister consecrationis, sacerdos solus est adeò quòd nullus, non habens characterem sacerdotalem, potest consecrare corpus, & sanguinem. De hoc satis diximus in principio huius secundi libri. Minister collationis est etiam Sacerdos, non quicumque, sed cui ex officio incumbit, vel ex commissione, vel aliquo priuilegio, adeò quòd nulli licet absque licentia Eucharistiam sumere, etiam extra tempus præcepti à quouis Sacerdote, nisi in necessitate, vel quando pro certo habebitur, quòd Curatus concederet facultatem sumendi. Olim, cum laici solebant sub vtraque specie communicare, Sacerdos solus ministrabat corpus, Diaconus verò sanguinem, quia hic non tangit sacramentum, sed tantum calicem: iam verò illi modus non conceditur; propterea Diaconus non potest ministrare; corpus enim nõ valet conferre. At verò, quòd necessitas esset, vt si quis infirmatur, & Sacerdos nõ adest, vel nõ potest, licet Diacono soli etiã corpus ministrare. Suscipientes aut hoc sacramentũ duo etiam sunt. Vnus est suscipiens simul, & consecrans; talis est Sacerdos, cum celebrat, vel Domino sacrificat, & iste sacramentum sub vtraque specie necessario debet suscipere, vt completum sit sacrificium: de quo multa superius diximus, propter quod ab eis modo superfedemus. Alter est suscipiens, qui non consecrat, sed tantum recipit sacramentũ, & iste potest esse Sacerdos, & laicus. Cum Sacerdos nimirum nõ celebrando cõmunicat, talis suscipiens non debet

susci-